

ИРЖИ МАРЕК

МАЛКИЯТ И ГОЛЕМИЯТ

Превод от чешки: Ирина Къосева, 1980

chitanka.info

От златарското ателие на господин Ринхолц, от онова малко магазинче на Карловия площад точно срещу съда, изскочи преbledняла жена с отворена докрай уста. Но тя не крещеше, изобщо не издаваше звук, голямата уплаха, която бе затъкнала гърлото ѝ, личеше единствено в очите ѝ.

От покрива на съда излетяха гълъби, един от тях се завъртя над главата на уплашената жена и на нея ѝ се стори, че това е душата на Ринхолц, която ѝ благодари, че е отворила вратата на магазинчето и така ѝ е помогнала безпрепятствено да се издигне в небесата.

Жената пък се смъкна на земята, защото припадна като дърво.

Пръв я забеляза един чиновник от съда, който от сутринта убиваше скуката, като гледаше на улицата от втория етаж. Той се занимаваше с това, когато му омръзнеше да преписва безкрайните списъци.

Той извика:

— Там става нещо!

И се втурна навън, следван по петите от портиера, който не можеше да пусне от сградата на съда ей така препускащия чиновник, без да разбере къде отива.

Около жената вече се беше насъбрала тълпа пражки зяпачи, но човекът с портиерска униформа строго им нареди да се разпръснат и понеже беше най-близо, заедно с младия чиновник отнесоха припадналата в магазинчето на господин Ринхолц.

Само че точно в този момент жената дойде на себе си, разбра къде се намира и извика страшно, припадайки повторно. Чиновникът също едва не припадна, защото видя, че в локва кръв зад тезгяха лежи човешко тяло.

Суматохата беше прекалено голяма за малкото магазинче, в което големите часовници, различни по форма, марка и звук, започнаха да бият и тези единадесет удара прозвучаха като ангелски звън.

— Дяволска работа! — отсъди портиерът, защото вече му стана ясно защо жената така ужасено изтича пред магазина и защо не можа да издаде нито звук. Нали и чиновникът загуби ума и дума и се чувствуваше едва ли не по-зле от жената, която отново почна да идва на себе си. Портиерът бързо се втурна навън, изтича до сградата на съда и извика полиция. Понеже участъкът беше наблизко и понеже

звъняха от съда, полицията дойде веднага, и то водена от самия полицейски съветник.

Естествено, убийството пред сградата на съда е петно, което полицията иска да изтрие колкото се може по-бързо. Съдът и полицията са едно цяло, съдебният съветник и полицейският съветник са своего рода колеги и взаимно се уважават. Беше ясно като бял ден, че полицейският съветник Вацатко ще прояви най-добре уважението си към съдебния съветник Понахло, като веднага открие престъпника и го изправи на подсъдимата скамейка.

Но засега положението не изглеждаше никак розово.

Заведоха жената и младичкия чиновник в съда и веднага ги разпитаха в специално помещение. В магазинчето се разпореждаха господата от полицията заедно с полицейския лекар, който можеше да каже само това, което беше съвсем очевидно: Ринхолц беше убит от удар по главата, тоест най-обикновения начин, по който вече дълги години са убивани часовникарите и бижутерите. Нищо особено нямаше в това.

И все пак: престъпникът е бил пресметнал всичко, за да се осмели да убие посред бял ден, в най-посещаваното време, когато някой е можел съвсем неочаквано да влезе в магазинчето. Както например тая нещастна жена, дошла да си вземе будилника. Тя чакала доста време и на края извикала:

— Хайде, на работа, на работа!

Но дори и след това никъде нищо не се помръднало, като изключим това, че някакъв непознат мъж отворил вратата, надзърнал вътре и попитал:

— Няма ли го Ринхолц?

— Сигурно е отишъл някъде наблизо — отговорила жената и непознатият казал, че тогава ще дойде след малко и без това е отсреща.

Той веднага беше издирен, това беше първият успех на полицията и съдебният съветник Понахло каза:

— Е, господа, ако ви върви така бързо, вдругиден ще можем да изправим престъпника пред съда.

Понякога господата от съда си позволяват шеги и там, където липсва и най-малка причина за това.

Онзи мъж беше зарзаватчия от Мисликова улица и не можа да каже нищо повече от свидетелката, която той позна без затруднения,

също както и тя него. Той отишъл в магазинчето, за да попита Ринхолц дали е намерил вече пружина за стария му часовник, и щом клиентката му казала, че вероятно Ринхолц е излязъл за малко, зарзаватчията се върнал в своя магазин. Не е имал никакви подозрения и не е влязъл вътре, така че не е видял нищо.

— Какво стана след това, госпожо? — попита съветникът малко ядосано, защото времето течеше, а досега не бяха открили нищо съществено.

Ами нищо не стана, само чаках и потропвах с чантичката по тезгяха, за да привлека вниманието на часовникаря... После ми стана чудно, защото ако беше отишъл някъде по-далече, сигурно щеше да затвори, там е пълно със стока и все скъпи работи, нали така, и минах зад тезгяха. Божичко, господин президент — изхълца жената и се разтрепера, — той лежеше там!

Съветникът въздъхна. И заради титлата, и заради това, че имаше пред себе си класически случай на свидетел, който е открил убийството, но не знае нищо повече, така че е съвсем безполезен за полицията. Полицията обича свидетели, които забелязват по нещо. А като е отишла зад тезгяха, жената е забелязала само локва кръв и тялото, общо взето, неща, неинтересни за полицията.

— Никой ли не излезе от магазина преди вас, госпожо?

Тя завъртя отрицателно с глава.

— Не чухте ли зад магазина някакъв подозрителен шум?

Жената пак завъртя глава. Задната врата на магазина, която водеше към къщата, беше заключена отвътре, така че престъпникът не бе минал оттам. Той бе дошъл и си бе отишъл през главния вход, над който имаше звънче. Този ден звънчето е било затъкнато. Явно Ринхолц е правел това, когато е оставал за по-дълго време в магазина. За всеки случай взеха отпечатъците от езичето на звънеца, но едва ли щеше да има полза.

В магазина имаше доста отпечатъци, бяха навсякъде и най-много на стъклената плоча върху тезгяха, но беше крайно неправдоподобно, че престъпникът ще остави своите там.

Съветникът въздъхна. Случаят беше неприятен за работа, защото липсваха обстоятелства, на които човек би могъл да се опре. За по-сигурно той изпрати детективи, които да проучат всичко за семейството на Ринхолц, защото, кой знае, можеше и оттам да идва

всичко; старият ерген можеше да има близки, които чакат смъртта му по някаква причина. Също така можеха да се вземат пред вид и жените; дали пък Ринхолц не е бил известен в нощните заведения, възрастните мъже обичат такта приключения и можеше оттук да изскочи заекът... Съветникът даде всички тия нареждания, но беше убеден, че няма да постигне целта си; не знаеше защо просто полицейски нюх.

Той никак не се зарадва, като видя на площада нисичкия енергичен редактор, който често му се бъркаше в занаята.

— Ваш покорен слуга, господин съветник — дърдореше редакторът и пъргаво се щураше насам-натам с бележника си, като фотографираше магазинчето отвън и отвътре.

— Какво, драскачо, пак ли имате своя особена детективска теория? — измърмори нелюбезно съветникът.

— Слава богу — не, господин съветник, излекувах се вече от детективския си талант... Ами сега е обяд, в печатницата е празно и ще изкараме специално издание — засмя се редакторът.

— А, непременно ще си го купя, поне ще науча нещо — изсмя се отвисоко съветникът, но редакторът не се обиди. Той знаеше, че главната тежест на истинската журналистическа сензация е в това, че нищо не се знае, тогава можеш да си доизмислиш каквото искаш. Ако са известни много неща, тогава е дяволски трудно да се напише хубав материал.

— Вие сигурно няма да ми кажете нищо, нали, господин съветник? — Редакторът все пак си опита късмета.

— Имате добра интуиция, редакторе — каза съветникът. — От вас ще излезе нещо!

Редакторът направи снимка на жената, която бе станала свидетелка не по свое желание, а тя от вълнение се усмихна много кокетно в обектива.

— Полицията още ли не е научила нещо за ония двамата, които са излезли от магазина?

Съветникът тъкмо се канеше да си запали цигара, но пъхна кибрита обратно в джоба си, а незапалената цигара остана да стърчи на устните му.

— Откъде ги изписахте тия двама? — измърмори той и погледна Бружек, който седеше встрани и свиваше рамене.

— От господина от съда, чиновника... — дискретно пошепна редакторът.

Съветникът си помисли, че този вестникарски юнак все пак има дарба, и се нахвърли върху нещастния чиновник, който беше казал повече неща на редактора, отколкото на полицията.

— Ама, господин съветник, никой от вашите хора не ме пита за това — оправдаваше се бедното момче. — Освен това разберете, моля ви, доста е мъчително... По-добре да мълча.

— Не трябва да мълчите, трябва да говорите! — извика съветникът.

— Да, но нашият господин съветник би могъл да си помисли, разбирате, нали?...

— Разбирам — каза съветникът Вацатко, — той може да си помисли и с пълно право, че нямате работа и че гледате през прозореца в работно време, което не е редно. Но ние сме полиция и ни трябва и най-незначителните сведения... Какви са тия двамата, дето са излезли от магазина?

— Ами двама. Двама мъже.

— Скоро, преди жената да дойде, ли излязоха? Те ли бяха единствените клиенти в магазина?

— Не знам, все пак аз не гледам непрекъснато навън, само понякога се откъсвам от усилната работа, за да си починат уморените ми очи — любезно прошепна чиновникът и адамовата му ябълка развълнувано подскачаше по мършавата му шия.

— Ако питате мене, можете целият да се покажете на прозореца и да не правите нищо, на мен това ми е все едно, дори ще ме зарадвате, ако ми кажете всъщност още от сутринта кой е влизал в магазинчето. Ще ви предложи за похвала, разбирате ли?

— Разбирам... но аз не знам кой е бил там от сутринта. Аз съвсем случайно... Пък и не гледам какво става само в един магазин, а из цялата улица. И видях как преди обяд, точния час не знам, от магазина излязоха двама мъже. Не помня как изглеждаха, не знам къде отидоха... Но си мислех, че това ще е интересно за вестниците.

— А защо забелязахте именно тях, млади господине? — добродушно попита Бружек, след като видя, че съветникът няма да задава въпроси, защото се замисли. — Сигурно са изглеждали странно, а? Може би са имали куфарче или чанта.

— Ами? — учуди се чиновникът. — Че защо ще имат куфарче? Аха, вие мислите, че тия двамата... Не, не мога да твърдя такова нещо. Знаем само, че единият беше по-висок, а другият пък — по-нисък.

— Случва се — каза ядосано Бружек. — И нищо друго?

Чиновникът завъртя отрицателно глава и личеше, че съжалева за това.

Когато господата от полицията си отидоха, чиновникът каза на редактора:

— Ама те наистина имаха голяма разлика. Ниският беше много нисък, а високият...

— Беше много висок — допълни разбиращо редакторът. — Не се страхувайте, аз вече издиктувах всичко в редакцията. След малко си купете специалното издание, ще бъдете известен.

С тия думи той си отиде и чиновникът се върна в скучната си канцелария, в която днес бе център на внимание, дори и блондинката на регистратурата дойде да го погледне и сладко сви начервените си устица. После го извика самият съветник.

— Младежо, щом така гледате през прозореца, поне го правете, както трябва. Чух, че вашите сведения изобщо не са от полза за полицията.

Чиновникът обеща в бъдеще да се поправи в това отношение и учтиво се измъкна заднишком от височайшата канцелария на съдебния съветник.

Полицията вече бе напуснала местопрестъплението, но не преставаше да работи усърдно. Обаче първите сведения не донесоха нищо ново. Роднините на Ринхолц, часовникар и златар, не живееха в Прага, а в Кардашова Речица, той имаше сестра и някакви племенници и племеннички, но всички били много честни хора.

Що се отнася до нощния живот, досега не беше установено нищо уличаващо. Но, все едно, тия неща могат да се установят едва през нощта.

— Добре се наредихме — каза мрачно съветникът.

— Позволявам си да отбележа, че стоката, която е открадната от магазина, може да бъде проследена доста добре. Часовници, пръстенчета, брошки... Щом някъде на пазара се появи нещо такова, веднага ще тръгнем по него.

Мразек беше прав и много правилно детективите вече бяха получили съответни инструкции. Но трудността идваше от там, че засега не беше ясно колко стока е изчезнала, защото Ринхолц не беше водил книгите си особено грижливо. Сега в малкото магазинче имаше двама специалисти, които определяха точно количеството на Ринхолцовите запаси. Освен тъжната осиротялост и петната от кръв тук не бе останало нищо интересно. Само часовниците, които непрекъснато отмерваха времето, напомняйки на двамата тъжни господа много по-тъжното обстоятелство, че всички сме смъртни.

Съветникът Вацатко одобри всички мерки, които ще се вземат в самия пражки подземен свят. Той знаеше, че детективите познават добре всички прекупвачи, знаеше също, че този път тия хора ще бъдат с полицията, защото убийството е нещо, което не е подходящо за техните сделки, така че щом някой се опита да продаде нещо на тоя пазар, вече е загубен.

— Да, господа, но ако престъпникът изчака мъдро с продажбата? Ако изчака половин година — и защо да не изчака, нали става дума за главата му, — за нас това ще бъде ужасен срок. Убийството пред съда остана неразкрито... Вече виждам как редакторът пише за това!

И съветникът щракна с пръсти и помоли разсилния да му донесе специалното издание. Беше любопитен какво ли може да се напише за убийството, за което те не могат да съберат дори нещастното служебно съобщение.

— Голяма скорост, смей да отбележа — каза Бружек, надничайки във вестника през рамото на съветника. — Разбира се, това е нищо и никакъв вестник и там човек няма да научи ми що, но редакторът е много бърз!

Съветникът остави вестника на бюрото и се замисли:

— Според вас, Бружек, какво му трябва на тоя случай?

В стаята беше тихо, Бружек мислеше. Съветникът крачеше из канцеларията и чакаше да кипне водата. И малко нервно и напълно ненужно поливаше фикуса си.

— Господин Бружек, на тоя случай му трябва хрумване! Нищо друго...

И двамата знаеха, че това е изключително умно, но изключително трудно.

Появиха се двамата специалисти, които правеха опис на стоките в магазина на убития бижутер. Според установеното от тях, пък и отчасти според общата преценка бяха откраднати много неща. Магазинчето било добре запасено, Ринхолц имал широка клиентела, учудващо е, че повече е продавал сребърни и златни неща, отколкото е поправял часовници. Но въпреки това бе налице документ за доставката на петдесет броя ръчни часовници, които не бяха намерени.

— Дори и в дома му? — попита съветникът.

Детективите се спогледаха неразбиращо.

— Кой е правил оглед на квартирата?

— Тепърва ще правим оглед... Всъщност у него нямаше ключове и хората ни се върнаха за майстор — призна колебливо Мразек.

— Как така нямал ключове?

— Ами нямаше. И на мен ми беше чудно. Нито ключ от магазина, нито ключ от къщата, нищо. Оставих пред магазина един полицай, не може да се заключи.

— Всичко това означава едно. Че някой е откраднал ключовете — каза съветникът и погледна събраните детективи.

На края на редицата кихна Боуше.

— Наистина...

И беше истина. Когато отвориха жилището в мрачния блок на Вишеград, разбраха, че тук вече бе идвал някой. Мебелите си бяха на мястото, явно престъпникът бе търсил не що по-малко и по-ценно.

— Става все по-хубаво — мърмореше съветникът, като му докладваха. — Отпечатъци няма, нали така, следи също няма...

— Няма — потвърди доволно Бружек. — Както винаги, имате право.

— Единственото хубаво нещо е, че това не попадна в извънредното издание. Никак не обичам извънредните издания.

Но тук съветникът се лъжеше. Има случаи, в които и извънредните издания вършат работа.

Съветникът се отпрати към Вишеград, за да погледне ограбеното жилище. Явно престъпникът си бе отворил с ключ, а отивайки си, бе оставил ключа отвътре в ключалката и само бе притворил вратата. Много неприятно: докато полицията е била в магазина, тук някой спокойно и безнаказано е действувал.

„И да не ми разправят, че това не е работа на специалист! Ако не и специалисти!“

Съветникът си спомни за двамата, които бе видял кльошавият чиновник и за които бе писал дребният редактор.

В дирекцията го чакаше някакъв мъж. Тантурест, в опърпано яке. Щом съветникът го погледна, и вече знаеше, че е шофьор на такси.

— Какво ми носите?

— Нищо не ви нося, господин съветник, ама имам опит и затова дойдох да ви кажа каквото знам... — Мъжът извади извънредното издание на вечерния вестник.

„Още тогава си помислих, че това редакторче ще ми докара неприятности“ — помисли си съветникът и въздишайки, покани мъжа да седне.

— Тук е написано, че от магазина са излезли двама души: единият — висок, а другият — нисък... Искам да съобщя, че возих двама такива мъже: единият — висок, а другият — малък. До Бeroун, сега се връщам, сега си купих вестника.

— И веднага идвате... Много правилно — каза съветникът. А знаете ли нещо повече за тия двамата? Как изглеждаха? Няма нищо чудно в това, че единият е бил по-висок, а другият — по-нисък.

— В това — да, ама чудното е, че единият беше много висок, а другият — много нисък. Като сядаха в колата, си казах: „По дяволите! Крачун и Малчо.“ Ако ги знаете де. Голям майтап пада с тях.

Съветникът се замисли. Всъщност редакторчето направи добре, като издаде извънреден брой!

— И казвате, че пътуваха до Бeroун? Къде се качиха?

— На пиацата при Палацкия мост.

— А не видяхте ли откъде идват?

— Не... Но не дойдоха отпред мен. Дойдоха отзад, все едно като от Троянова улица.

— С две думи — дошли са от Вишеград!

— И то от близко място, иначе щяха да си намерят такси другаде.

— Нищо ли не ви направи впечатление.

— Направи ми. Направи ми особено впечатление, че взеха такси до Бeroун. Това не се случва всеки ден. И като се случи, е по-скоро нощем, от гуляйджийско настроение. Веднъж трябваше да карам чак

до Млада Болеслав трима кьоркютук пияни господа от висшето общество...

— Дайте да се върнем на Бероун. Носеха ли двамата някакъв пакет? Куфарче? Чанта?

Шофьорът перално въртеше глава.

— В колко часа ви наеха?

— Точно в единайсет и половина, погледнах си часовника, защото исках да засека за колко време ще стигна.

— Къде ви е колата?

— Навън, дойдох направо тука... Защо питате?

— Малко ще надзърнем в нея. Ами ако нещо им е изпаднало от джоба!

Шофьорът с ентузиазъм забърза навън заедно със съветника и с другия господин, за да отвори старата си „Прага“ с протритата тапицерия. Детективите извадиха седалките и претърсиха всички къштенца. Искаха да вземат и отпечатъци.

— А, момент, господа, не се затруднявайте, те бяха с ръкавици.

— Напълно ли сте сигурен?

— Да, напълно. Какво да прави човек, като кара, нали? Поглеждах от време на време в огледалцето.

— Елегантно ли бяха облечени?

— Ами!... Е, не бяха бедно облечени, по-скоро нещо нафукано, ако знаете какво значи това.

— Защо отиваха в Бероун?

— Не зная, но докато пътувахме, единият каза, че ще е хубаво и гот, ако си направят екскурзия до Карлщейн. Те не говореха много и аз казах нещо за времето и като не ми отговориха, също млъкнах. Трябва да кажа, че още веднага им казах: „Господа, до Бероун ще ви струва доста скъпо...“ А тоя, дете беше висок, ми каза да не се притеснявам.

— А сега ни ги опишете хубавичко. Най-напред по-ниския любезно каза съветникът и отново заведе шофьора в кабинета си. Впрочем в колата не откриха нищо.

По време на описанието в стаята бяха и други детективи и затова когато шофьорът обясняваше, че по-ниският изглеждал някак си кафяво-жълт и очите му били такива, като че не е чех, Боуше каза:

— Чум-сем!

Шофьорът се запъна, но Боуше го подкани да продължи. Добави само, че в подземния свят на този човек му викат Чум-сем, което трябва да наподобява китайско име, защото той наистина прилича на китаец или японец, а се казва Божек.

Когато шофьорът обрисова оня, високия и дебелия, един от детективите каза, че сигурно това е Валинек, и Бружек веднага отиде за досиетата им.

Съветникът любезно изпрати шофьора и го помоли поне днес да не ходи в кръчмата и никъде да не разправя това, което е съобщил в полицията. Заплаши го също и с това, че Валинек е бандит от класа и че ще е зле, ако подуши нещо, преди пражката полиция да го прибере.

— Разбира се, ако действително тия двамата са нападнали магазина на Ринхолц — въздъхна съветникът, след като шофьорът си отиде, щастлив, че е могъл да помогне на полицията.

— Може и да е Валинек, вече има две нападения — каза Бружек, който донесе досиетата.

— Мен пък ме обърква Божек, той никога не се е забърквал в такива работи!

— Чум-сем е по прекупвачеството — каза Боуше. — Но щом са се сдушили с Валинек, може и той да го е предумал. А това с квартирата пък говори за него, това — да. Аз ще го потърся с ваше разрешение.

Боуше изчезна, без да чака разрешение. Съветникът се замисли:

— Глупаво е да го търси, защото ако е той, тогава няма да е в къщи. Само че може и да си е в къщи и тогава версията ни отива на кино, господа!

Съветникът погледна Бружек:

— Преди малко си казахте, че ни трябва хрумване. Така е, наистина ни трябва хрумване! Първо, защо двамата са отишли в Бероун?

— Да скрият краденото — рече Мразек.

— А защо точно в Бероун? А не например в Ржичани? — запита съветникът.

— Може да имат познат — предположи Мразек.

— А защо ще вземат такси, за да отидат при някой познат? Защо ще бързат толкова?

— За да изчезнат от погледа ни — опита се да намери обяснение Бружек.

— Защо ще се крият от нас, като са сигурни, че ние не знаем за тях? Не, тука има друго нещо.

Съветникът погледна часовника си и констатира, че времето си лети, а те седят и чакат някакво хрумване.

— Времето... Да, двамата са печелили време! Но защо? И то в Бероун... Ако бяха отишли на гарата, моля! Щяха да бързат за някакъв влак — разсъждаваше полугласно съветникът.

— Влак в Бероун? За къде? — учуди се Мразек, който не разбира за какво става дума.

Но съветникът разбра. Вдигна рязко глава и извика:

— По дяволите! Мразек! Ето го хрумването! Влак в Бероун... Отишли са в Бероун, за да хванат влака!

— Боже мой, какъв влак, господин съветник? — изплаши се Мразек, защото решително не искаше да подведе своя уважаван шеф. — До Бероун отиват само конски вагони.

— Да, но през Бероун, Мразек, през Бероун минава международният експрес Прага — Париж! Какво ти „минава“? Там прави среща. Една неделя там чаках със семейството си цял час, защото експресът имаше закъснение и се бояха да пуснат нещо друго по линията... Бружек, веднага телефонирайте на гарата!

Да, трябваше хрумване и изведнъж то се появи като гръм, стига само да не удари встрани!

— Чум-сем не е в къщи — каза от вратата Боуше. Той влезе в момента, когато в кабинета на съветника беше шумно. Телефоните звъняха. Съветникът въртеше в Бероун, после в Смихов, после в Пилзен.

— Няма го в къщи? — извика съветникът в тази бъркотия. — Толкова! По-зле за него!

Идеята на съветника беше повече от проста. Двамата бяха обмислили всичко. Взели такси и отишли в Бероун. Така поне на първо време си бяха осигурили спокойствие. Може в Бероун да са имали къде да скрият плячката. Но не затова са избрали Бероун, за да се разделят спокойно и незабележимо. Естествено, не са избягали в Париж. Къде ти! Просто в Бероун са се качили на два различни влака. В двата международни експреса, които там се срещат и спират за малко.

Единият се е качил във влака за Прага и с международния експрес ще пристигне през Смихов на Уилсъновата гара... А другият ще пътува в обратна посока, до Пилзен или по-далече. Така следата идеално ще се обърка и освен това те ще имат алиби: не са били в Прага, ето билетите, моля.

Ясно ли е?

На всички им беше ясно и същевременно на всички им се струваше невероятно. Но съдбата на великите мисли е такава. Те са толкова прости, че чак са невероятни.

Всички се запалиха, защото сега беше важно времето. Ново обаждане до Смихов със заповед да бъде задържан международният експрес от Париж преди гара Смихов.

И разговор с Пилзен... Да се изпратят на гарата постове от униформената полиция! Да търсят Валинек и Божек, следва описание...

— Какво чакате, господа? — обърна се към подчинените си съветникът. — Бружек, вземете всеки, който е в състояние да ходи, и обградете влака да не може пиле да прехвъркне, да не говорим за дебелия Валинек или за оня Божек, който прилича на китаец или японец. Да се провери влакът и да се арестуват! Бегом!

В този момент съветникът приличаше на главнокомандуващ армия, на самия Наполеон, който дава заповеди на генералите си. Генералите или по-точно господата детективите напуснаха кабинета в галоп и се спряха чак на линията пред гара Смихов. Според нареждането крилото на семафора се отпусна и експресът Париж — Прага, който вече пухтеше откъм Радотин, започна да спира, свирейки продължително.

В това време съветникът отново се обади в Пилзен и се увери, че там всичко е наред, във влака щяха да се качат други агенти и да проверяват на всяка гара.

— Всеки човек, който прилича на японец, ще бъде проверен, разчитайте на нас. Експресът ще бъде тук след петдесет минути — докладваха от Пилзен.

Съветникът си отдъхна. Естествено, човек трябва да мисли и за това, че комбинацията няма да успее. В такъв случай...

Отново звънеше телефонът и съветникът нетърпеливо грабна слушалката. Но се обаждаше съдебният съветник Понахло как вървят

нещата, в съда, естествено, се интересуват много от този случай.

— Естествено — каза Вацатко. — Но засега нямаме нищо сигурно. Разбира се, че сме по следите, защо ще сме полиция, ако не сме винаги по следите...

Като остави слушалката, той измърмори:

— Да, скъпи ми господине, това не ти е съдът, където получаваш всичко на тепсия и само прелистваш книгите си да намериш съответния параграф. Преди това трябва ние да го хванем тоя негодник...

Най-после влакът спря пред гара Смихов. Парата свистеше между вагоните. Кондукторите се показваха на вратите — защо ли така изведнъж спря — и с удивление гледаха как покрай линията тичат тромаво мъже с бомбета.

Бружек се вмъкна в първия вагон след локомотива. Влезе в коридора и тъкмо се канеше да започне проверката и изведнъж замръзна.

На другия край на вагона се отвори едно купе, един нисичък човечец със странна жълта физиономия подаде глава и като забеляза Бружек, бързо се скри обратно.

Бружек се обля в пот. Дяволска работа, съветникът бе прав! Божек е точно тук! Бружек се обърна към вратата на вагона, наведе се навън и свирна. Мъжете разбраха, защото бяха все опитни хора. Оставиха своите вагони на мира и се насочи ха към първия, защото тоя, когото търсеха, беше там.

Мразек бързо влезе във вагона на другата страна. Двамата мъже в коридора си смигнаха. Въпреки обичая си Бружек посегна към джоба, дето беше револверът.

Но в този момент се отвори вратата на едно купе до него — виж ти! Отново се показва познатото жълто лице на дребния човечец и пак изчезна бързо. На Бружек му се стори, че той дори се усмихваше. „Как така е тука, като прели малко беше там? Дали е успял да притича, докато аз виках останалите. Какъв е чевръст?“

В този момент Бружек видя как на другия край на вагона Мразек маха с ръка и показва купето, до което стои. И не само показваше, ами се виждаше, че вади от джоба си пистолет. При него ли е Божек?

И точно когато Мразек се канеше да отвори вратата, по средата на вагона надзърна пак нисък човечец с жълто лице и погледна

отначало към Мразек, след това към Бружек, усмихна се приятелски и изчезна.

Бружек смаяно погледна Мразек и се втурна в първото купе. Полудял ли е Мразек? Та оня е тука! Ама какво ти „оня“? Двама са! И двамата дребни, и двамата жълти!

— Тука е! — извика Мразек от другия край на вагона. Той също погледна в купето и видя там търсения Божек. Видя дори трима божековци!

В този момент като по команда се затваряха вратите на всички купета и отвсякъде назъртаха мъже, чийто външен вид точно отговаряше на описанието, издадено от Дирекцията на полицията.

Целият вагон бе пълен с еднакви хора!

— Тук всички са Чум-сем! — извика смаяно Мразек и на Бружек не му оставаше друго, освен да кимне.

Във вагона се напъхаха останалите детективи, разтревожени, че нищо не става. Те изпълниха коридора, а между тях се притискаха дребните на ръст мъже с жълта кожа, някои от които започнаха да дърдорят на чудноват език.

В тая минута по средата на вагона се показва висок мъж с посивели коси и изруга по чешки:

— По дяволите! Какво става тука?

— И аз бих искал да зная, господине — каза Бружек и незабелязано обърна ревера си и показва значката си.

Посивелият мъж се разтревожи:

— Какво, станало ли е нещо?

— Засега не — каза Бружек. — Кой сте вие?

— Аз съм представител на Националния клуб по тенис и вода японския отбор по тенис в Прага.

— Японски отбор по тенис...

— Да. Купата на Дейвис, нали знаете?

— Да — каза Бружек. — Всичко е наред. — После смигна на своите хора и всички слязоха. Влакът бавно потегли и от прозорците приветливо махаха на мъжете с бомбета усмихнати хора с жълти лица, същински божековци.

— Купата на Дейвис — шепнеше си Бружек и се чувствуваше така, като че в тоя момент е изпил тая купа на огорчението до дъно. Беше голяма и горчива чаша.

Експресът весело пухтеше на гара Смихов и в тая бъркотия никой не забеляза, че в тоалетната на третия вагон се вмъкна един дребен прежълтял човечец, който много добре видя какво става и по неясни — или пък по твърде ясни — причини му стана толкова зле, че просто бе принуден да потърси уединение. Облекчавайки стомаха си, той шепнеше думи на благодарност за спасението си.

От Смихов детективите си тръгнаха пеша. Не бързаха за никъде.

Съветникът чакаше новини до телефона. Но телефонът застрашително мълчеше.

В това време експресът Прага — Париж приближаваше Пилзен. По перона се разхождаха трима мъже с небиеща на очи външност. Железничарите ги поздравяваха отдалече:

— Здравсти, господин инспекторе!

Когато влакът влезе в гарата, тримата бяха заели такива места, че да виждат всеки, който слиза.

Може би те дори нямаше да открият този, когото търсеха, но високият пълен мъж, който слизаше от средния вагон, ги забеляза. Той беше опитен човек и отдалеч подушваше ченгетата. Като видя, че единият се обръща към него, той се вмъкна пак във вагона, скочи на релсите от другата страна и забърза покрай влака. Само че тайният агент също не беше новак и просто се промъкна под вагона с неподозирана ловкост.

Високият мъж побягна. Като излезе от гарата, той се спря и се обърна. Мъжът с обикновена външност приближаваше.

Тогава високият бръкна в джоба си, детективът само успя да види черния пистолет и вече изгърмя изстрел. Детективът извика и се хвана за корема. Той също стреля, но само за сигнал.

Високият бягаше.

Хората на перона чуха изстрела и разбраха, че става нещо, освен това се чу и познатият звук на полицейска свирка.

Докато тичаше, мъжът стреля още веднъж. Железничарите, които го гонеха, спряха.

— Дръжте го! Дръжте го!

Виковете се носеха из гарата, но никой не бързаше да го гони, защото всички видяха, че той няма да се предаде лесно.

Свирките разбудиха всички полицаи, които обаче не знаеха какво става.

И само виковете показваха приблизителната посока, в която тичаше престъпникът.

Той тичаше все по линията, после скочи от насипа и скоро излезе от града. Изглеждаше, че ще му е добре в ливадите, където вече се виждаха последните къщи.

Той дишаше тежко, обърна се. Зад него нямаше никой. Далечните викове: „Дръжте го!“ — изобщо не го плашеха. Само да се опита някой да го хване! Щом вече бе затънал толкова, нямаше да се остави лесно!

Зад него всичко беше наред. Но отпред... Отпред имаше горичка, градини и къщички. Но имаше и шосе, по което точно сега маршируваше отряд войници, водени от млад поручик. Отрядът се връщаше от стрелбището и пееше поред наредбите „Колко е хубаво, двама ковачи в града...“

Беглецът нерешително се спря.

Виковете: „Дръжте го!“ — се усилиха.

Поручикът дочу нещо и махна с ръка да прекратят песента. Но махането с ръка не бе команда, а войниците изпълняват само команди.

— Прекрати песента, по дяволите! — изрева офицерът и ужасено втренчи поглед в самотния мъж, който стискаше в ръка револвер.

Някъде между градините се появиха хора.

Мъжът отново побягна.

— Момчета, бързо — извика поручикът, забравяйки да командува. — Бързо, ви казвам! Разгърнете се и му отрежете пътя към гората. И щиковете! Щиковете!

Разбира се, поручикът знаеше, че според наредбата за бойните стрелби отрядът е без патрони, и още на стрелбището пак според наредбата той лично беше проверил пушките, за да бъде сигурен, че в цевите няма забравени патрони.

Войниците слагаха щиковете безредно и леко разтреперани, като при това тичаха към гората и градините, за да не може онзи да избяга нагам.

Тогава мъжът се обърна към шосето.

— Залегни! — изкрещя поручикът, като че това щеше да помогне. Но той не можеше да остави безпомощните си войници срещу въоръжен човек! Боже господи, къде се е виждало такова нещо

— отряд войници с щикове на пушките, — а оня мъж да е по-силен от всичките тях.

В този момент мъжът стреля пак. Дори и не се прицели: страхуваше се и искаше да покаже, че ще си пробие път с изстрели.

В безполезния си гняв младши сержантът, който беше с отделението си на другия край, напълни пушката си с халосни патрони и започна да стреля.

Мъжът се втурна в отчаяно бягство. Войниците лежаха на земята и чакаха.

Мъжът се приближаваше до тях.

Поручикът не можеше да чака повече. Единствен той имаше зареден пистолет.

— Стой! — извика той, защото помнеше наредбите.

— Стой! — повтори пак.

Беглецът стреля пак. Тогава стреля и поручикът.

Мъжът се смъкна на земята и закрепя, като се държеше за коляното. Вече не стреляше, нямаше с какво. И болката напълно го зашемети.

Отзад тичаха полицаи. Поручикът се приближи откъм гърба на лежащия мъж и му изби барабания револвер надалече.

Нямаше нужда от това, но в този момент поручикът не се сети за нищо друго.

Войниците бавно се надигнаха и гледаха смутено пушките си, на които мрачно блестяха щикове, и тоя ругаещ дебелак, който лежеше на земята.

Така бе заловен Валинек, убиец и крадец, който прибави към сметката си и тежко ранения цивилен полицай.

А вечерта намериха Божек в една кръчма в Жижков. Той не знаеше къде другаде да се скрие.

Редакторът издаде нов извънреден брой и самият полицейски съветник го снабди с обилен материал за него. Разбира се, там изобщо не се споменаваха за японския отбор по тенис.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.